

542 / 2
1948

დღეობა

«აყვავილი, ტურფა ქვეყანავე,
იღბინე, ქართლელთა მხარეო,
და შენც, ქაბუღეველი!»
სამშობლო გაახარეო.

№ 10 1948

«აყვავილი, ტურფა ქვეყანავ,
იღბნიე, ქართველ მხარეო,
და შენც, ქართველო, სწავლითა
სამშობლო გაახარეო.»

საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის სოციალთვიური ორგანო
საბავშვო ფერნალი მცარეწლოვანთათვის

ოქტომბერი
1948

ძვირფასო პატარა მეგობრებო!

სახელოვან ლენინურ-სტალინურ კომკავშირს ოცდაათი წელი შეუსრულდა. თქვენი უფროსი ამხანაგები—ძმები და დები მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად ზეიმობენ ამ დღეს.

კომკავშირი ბოლშევიკური პარტიის ღირსეული შვილია, მისი ერთგული. თანაშემწეა. ბრძოლასა და შრომაში თავი ისახელო კომკავშირმა და ამიტომ ბელადი ასეთ მაღალ შეფასებას აძლევს მას:

«კომკავშირი ყოველთვის იყო ჩვენს მებრძოლთა პირველ რიგებში».

კომკავშირელი განსახიერებდა იმისი, თუ როგორ უნდა ემსახუროს საბჭოთა ახალგაზრდა სამშობლოს; იბრძოლოს მისი ძლიერებისათვის, თავისი ხალხის კეთილდღეობისათვის. ამიტომ უყვარს იგი ჩვენს პარტიას, ჩვენს ხალხსა და დიდ ბელადს ამხანაგ სტალინს.

დღეს, სახელოვანი კომკავშირის ოცდაათი წლისთავზე მიულოცეთ თქვენს უფროს მეგობრებს—კომკავშირელებს—კომკავშირის დაბადების დღე.

ყოველი საბჭოთა ბავშვის ოცნებაა გახდეს კომკავშირელი; ისწავლეთ საუკეთესოდ, იყავით ბეჯითნი, შრომისმოყვარენი და უფროსების პატივისმცემელნი, რომ ერთგულად ემსახუროთ ჩვენს საყვარელ სამშობლოს. გაამართლეთ ჩვენი ხალხისა და დიდი ბელადის ამხანაგი სტალინის ამაგი და მზრუნველობა.

ი. ზოლუკვა

საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

4507

ქ. ბენიანი ბა. სტალინი კომპიანოვი მ. მათაძე

ნახტი აღ. გიგოლაშვილმა

საუბარი კომკავშირის შესახებ

29 ოქტომბერს კომკავშირის არსებობის ოცდაათი წელი შესრულდა; უთუოდ ყველას გაინტერესებთ და ჩვენც გვინდა გესაუბროთ ღენინური კომკავშირის შესახებ.

დააკვირდით კომკავშირულ ნიშანს, რომელსაც თქვენი უფროსი მეგობრები სიამაყით ატარებენ მკვრდის მარცხენა მხარეს: ნიშანი აღისფერ, პატარა დროშას წარმოადგენს, მასზე ხუთქიმიანი ვარსკვლავია, ვარსკვლავის შიგნით ამოკვეთილი ასოები — სკვ. აღკვ—საკავშირო ახალგაზრდათა ღენინური კომუნისტური კავშირი. უნდა ვიცოდეთ თუ რას ნიშნავს თვითველი სიტყვა.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირში მრავალი სხვადასხვა ეროვნება ცხოვრობს. სკვ, აღკვ—ყველა რესპუბლიკის კომკავშირელებს აერთიანებს, ამიტომ იწოდება იგი საკავშიროც.

ღენინური კომკავშირი ჰქვია იმიტომ რომ მისი მიზანია ცხოვრებაში გაატაროს ღენინის ანდერძი. ეს ღირსეული სახელი კომკავშირმა დიდი ღენინის გარდაცვალების შემდეგ, 1924 წელს მიიღო.

კომკავშირის იმიტომ ეწოდება კომუნისტური პარტიის და მთელ საბჭოთა ხალხს კომუნისმის აშენებაში, ახალგაზრდობას და ბავშვებს ზრდის კომუნისტური სულისკვეთებით.

კომკავშირი იწოდება ახალგაზრდობის კავშირად იმიტომ, რომ იგი წარ-

მოადგენს ახალგაზრდობის ნებაყოფლობით გაერთიანებას, რომელსაც ერთი მიზანი აქვს, ეს მიზანია—განუხრედალ ემსახუროს თავის სოციალისტურ სამშობლოს, იყოს ბოლშევიკური პარტიის ერთგული თანამშემწე: აღზარდოს ახალგაზრდა კომუნისტები, რომლებიც ღირსნი იქნებიან დიდი სტალინური ეპოქისა.

ჭერ კიდევ დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე, მშრომელი ახალგაზრდობის დიდი ნაწილი ბოლშევიკური პარტიის ირგვლივ იკრიბებოდა, პარტიის ხელმძღვანელობით მონაწილეობას იღებდა გაფიცვებში, რევოლუციონურ გამოსვლებში. დიდი ბედადები ღენინი და სტალინი ყოველთვის დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ პრილეტარულ ახალგაზრდობას, მასში ისინი ხედავდნენ ბოლშევიკების მებრძოლ რწმუნებს.

1918 წლის 29 ოქტომბერი კომკავშირის დაბადების დღედ ითვლება. ამ დღეს გაიხსნა სრულიად რუსეთის მუშა და გლეხი ახალგაზრდობის კავშირის პირველი ყრილობა.

ამ დღიდან კომკავშირმა სახელოვანი გზა განვიღო. საბჭოთა ქვეყნის არსებობის ყველა პერიოდში, კომკავშირი ყოველთვის სოციალისტური სამშობლოს მშენებელთა და დამცველთა პირველ რიგებში იყო.

სამოქალაქო ომის წლებში, ათეულიათასობით ახალგაზრდა, კომკავშირის მომიღიშებით, მართლდ არმიის რიგებში იდგა; ბრძოლის ფრონტზე გმირული საქმეებით მათ

გვიჩვენეს თავიანთი ერთგულება ღენინისა და სტალინის დიადი საქმისადმი; დაუხმარნენ საბჭოთა ქვეყანას თერთგვარდიელთა არმიების განადგურებაში.

სამრძოლო დამსახურების აღსანიშნავად საბჭოთა მთავრობამ კომკავშირი წითელი დროშის ორდენით დააჯილდოვა. ეს იყო კომკავშირის პირველი ჯილდო, რომელმაც საბჭოთა ახალგაზრდობა აღაფრთოვანა ახალი საგმირო საქმეებისათვის.

სოციალისტური მშენებლობის წლებში ასეული ათასობით კომკავშირელი მშენებელთა პირველ რიგებში ჩადგა. უფროს ახანაგებთან ხელიხელჩაკილებულნი, ისინი აშენებდნენ ქარხნებს, ელექტროსადგურებს, ახალ ქალაქებს. დამკვეთლობისა და სოციალისტურ შეჯიბრებაში ინიციატივის გამოჩენისათვის, რომელმაც უზრუნველყო სახალხო მუშინების ხუთწლიანი გეგმის წარმატებით შესრულება, საბჭოთა მთავრობამ 1931 წელს ღენინური კომკავშირი წითელი წითელი დროშის ორდენით დააჯილდოვა.

1941 წლის 22 ივნისს გერმანელ ფაშისტთა ჯარები თავს დაესხნენ ჩვენს ქვეყანას და დაარღვიეს ჩვენი ხალხის მშვიდობიანი ცხოვრება. დაიწყო გერმანელ დამპყრობთა წინააღმდეგ დიდი სამამულო ომის ბოლომდეკური პარტიისა და დიდი სტალინის მოწოდებისთანავე, კომკავშირელები სამშობლოს დამცველთა პირველ რიგებში ჩადგნენ. როგორც სამოქალაქო ომის დროს, ისე ახლაც, კომკავშირელები ნებაყოფლობით მიდიოდნენ ფრონტზე სამშობლოს დასაცავად და შეუპოვრად იბრძოდნენ მტრის წინააღ-

მდეგ. ხოლო ისინი ვინც ფრონტზე არ იყავიენენ, ზურგში გმირული შრომით უზრუნველბოდნენ სამშობლოს ვერაგი მტრის განადგურებაში.

სამამულო ომის წლებში სამშობლოს წინაშე დამსახურებისათვის და საბჭოთა ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში დიდი მუშაობის ჩატარებისათვის, საბჭოთა მთავრობამ ღენინური კომკავშირი უმაღლესი ჯილდოთა—ღენინის ორდენით დააჯილდოვა.

დიდი სამამულო ომის გამარჯვებით დასრულების შემდეგ, კომკავშირის სახელოვანი არმია მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად შეუდგა სოციალისტური მუშინობის აღდგენას, იმ ჭრილობების მოშუშებას, რომელიც ჩვენს ქვეყანას ვერაგმა მტრმა მიჰყენა.

ახლა, როცა მთელი ჩვენი ქვეყანა იბრძვის ახალი სტალინური ხუთწლიანი წარმატებით შესრულებისათვის, კომკავშირელები ფაბრიკა-ქარხნებსა და სოციალისტურ მიწებებზე დაუღალავად შრომობენ, და შრომის გმირობის შესანიშნავ მაგალითებს იძლევიან.

სამი ორდენი ამშვენებს ღენინურ-სტალინური კომკავშირის სახელოვან გზას. ეს გზა კომკავშირმა დიადი ბოლომდეკური პარტიისა და დიდი ბეადის ამხანაგი სტალინის ხელმძღვანელობით გაიარა.

დღეს, როცა ზეიმობს. საბჭოთა ახალგაზრდობა,—ჩვენს თვალს მიპყრობილია დიდი ბეადისადმი, კომკავშირის აღზრდელისადმი, რომელმაც მიჰყავს ჩვენი დიადი ქვეყანა კომუნისტური გამარჯვებისაკენ.

ზოია

უფროსებისაგან ბევრჯერ გაგვიტყობინებთ კომკავშირელი რუსი გმირის ზოია კოსმოდეძიანსკაიას სახელი. დიდ სამამულო ომში ზოია მოსალისკედ წავიდა, ფაშისტ გერმანელებს ებრძოდა და გმირულად შესწირა თავი სამშობლოს.

ზოია კოსმოდეძიანსკაია იყო მოსკოველი სამაგალითო მასწავლებელი, მამა ადრე დაკარგა და მასწავლებელი დედა ზრდიდა; ზოიას უყვარდა პროზა და სწავლა, კლასიდან კლასში ქების სიკვლით გადადიოდა და ეოველ საქმეს, რასაც კი დაავალდებდნენ, — კეთილსინდისიერად ასრულებდა. გერმანულ ფაშისტებთან ომის დროს, უშიშარი კომკავშირელი ზოია მოსკოველ ახალგაზრდებთან ერთად მტრის სურგში გადავიდა და ჰარტიხანებს ბრძოლაში ესმარებოდა. მისი ვინაობა გერმანელებს რომ არ გაეცათ ზოიამ მეტსახელიად ტანია დაირქვა. ბინად ტყე ჰქონდა და ღამიღამობით რაზმის დავალებას ასრულებდა; მათ გადასჭრეს გერმანელების საველე ტელეფონის ხაზი, ააფეთქეს იარაღის საწყოები

და ხიდები რომ სვედ გერმანელების ჯარს აღარ გაეგლო.

ერთ ღამეს, ზოია მიიწაზრა ფაშისტების საწუობთან, მაგრამ აფეთქება ვეღარ მოახწრო, ფაშისტებმა შეიპყრეს და ბევრნაირად აწამეს რომ თავისიანები გაეთქვა, მაგრამ მას ერთი კენესაც არ წამოსცდუნია, ისეთი მტკიცე ხასიათი ჰქონდა.

ბოლოს გერმანელებმა სახრჩობელაზე აიყვანეს გმირი კომკავშირელი; სოფლიდან ხალხი ძალით მოიყვანეს, რომ ზოიას ჩამოსრჩობისათვის ეურებინათ.

სიკვდილის წინ ამაყად მდგარმა ზოიამ ხალხს ასე გადასძახა:

— სიკვდილისა არ შემინია ამხანაგებო, ხალხისათვის თავდადება — ბედნიერებაა; იბრძოლეთ, სტალინი ჩვენთან არის, სტალინი მოვა!

ამ სიტყვებით შეეცება წამებით სიკვდილს ზოია კოსმოდეძიანსკაია.

მას თავისი უკვდავი გმირობით სამშობლო ახსხელა.

ო ლ ე ბ ი

ბავშვებო! თქვენს მშობლებს, ან დამძებს ალბათ უამბნიათ თქვენთვის, უკრაინის ჰატარა ქალაქის — კრასნოდონის ასალგაზრდა გვირების თავდადებაზე, რომლებმაც სამამულო ომის დროს დააარსეს კომპაჰშირული ფარული ორგანიზაცია „ასალგაზრდა გვარდია“. ამ ორგანიზაციის შექმნილი და ხელმძღვანელი იყო მამაცი კომპაჰშირული ოლეგ კოშკევი.

„ასალგაზრდა გვარდია“, რომელშიც ასამდე გულადი მოზარდი მებრძოდა, თავკამოდებით ებრძოდა გერმანულ ფაშისტებს. გაბედული კომპაჰშირელები ამხნევედნენ მოსახლეობას, ესმარებოდნენ დაჭრილ და ტყვედ ჩავარდნილ საბჭოთა მებრძოლებს, ათავისუფლებდნენ გერმანიის კასაკზავს მშვიდობიან მცხოვრებლებს. ისინი იარაღით ხელში მტერს თავს ესხმოდნენ და ანადგურებდნენ.

ასალგაზრდა გვარდიელები მოუთმეილად ელოდნენ ძოანლოვებულ წითელ ზრმის, მაგრამ საზისლარმა გამცემლობამ შესწევითა ამ ფარული ორგანიზაციის მუშაობა. მხოლოდ შეიღი კომპაჰშირული გადარჩა ცოცხალი, დანარჩენები კი წამებით მოჰკლეს.

ოლეგს განურებული შანთით აწამებდნენ, ნემსებით ჩხვლეტდნენ, მაგრამ მან გმირულად გაუძლო ეოვლეკვარ ტვივილს და თავის ორგანიზაციისე ერთი სიტყვაც ვერ ათქმევინეს.

— ზარტიზანად იმტომ გავედი, რომ მიუვარს ჩემი სამშობლო, მესიზღებით თქვენ, ჩვენ მტერი ვართ, ჩვენ გავიმარჯვებთ, — ამჯად მესმასა ოლეგმა გერმანელებს წამების დროს.

ასე შეწუდა კრასნოდონელი კომპაჰშირული გოგონების და ვაჟების ლამაზი სიცოცხლე — რომლებმაც თავი დასდეს ჩვენი სამშობლოსათვის.

საბჭოთა მთავრობამ, ხუთ ასალგაზრდა გვარდიელს, მათ შორის ოლეგ კოშკევის, — „საბჭოთა კავშირის გმირის“ დირსეული სახელი მიანიჭა.

პორტრეტები შესრულებულია
სახალხო მხატვრის

უჩა ჯაფარიძის მიერ.

შოთა გამცემლიძე

მომავლადმა ჯარისკაცმა ერთხელ კიდევ წამოაწია, ცისფერი თვალები გაახილა და მის თავზე დახრილ შავგვრემან სერენტს სუსტი ხმით უთხრა:

— შოთა!.. მშვიდობით ძმაო, შური იძიეთ, შური...

— ვანია, ვანია! — ჩასძახოდა შოთა. იქვე მდგომი, ქერა უკრაინელი მიტრო ხმადაბლა ქვითინებდა. ირგვლივ სიჩუმე იყო. მტრის ზარბაზნები დადუმებულიყვნენ, აღარც თვითმფრინავების ზუზუნი არღვევდა მყუდროებას.

— მიტრო! — უცებ აღვზნებით წამოიძახა შოთამ და ფეხზე წამოდგა. — გაიგონეთ თუ არა, რა თქვა სიკვდილის წინ ვანია?

— გაიგონე, ძმაო, გაიგონე, — ჩურჩულით უპასუხა მიტრომ.

ისინი სიტყვის უთქველად გადაეხვივნენ ერთმანეთს, ერთად უცემდათ შურისძიების გრძნობით ანთებული გულები.

ომის დაწყებიდანვე ერთად იბრძოდნენ ისინი. სამივენა კომკავშირელები იყვნენ, ჯანღონითა და ახალგაზრდული ვატაცებით სავსენი. უკრაინელმა მიტრომ და რუსმა ვანიამ გულით შეიყვარეს და გაიმპო-

ბილეს ქართველი სერენტის შოთა გამცემლიძე.

ბრძოლის დროს, როდესაც ტყვიამფრქვევი კაქანებდა, ზარბაზანი ჰქუხდა და თვითმფრინავის ზუზუნი ისმოდა, იერიშზე გადასული ახოვანი ვანია თოფმომარჯვებული მირბოდა წინ და იძახოდა:

— მიტრო, შოთა, დასცხეთ ბიჭებო, დასცხეთ! — ბოხი ხმიანი მიტრო მარჯვნიდან უტედა, ვეფხვივით მარდი შოთა თავისი ჯგუფით მარცხნიდან აყრიდა ხელყუმბარებს მტერს; ვანიას ხმას რომ გაიგონებდნენ, ძალა ემატებოდათ, წინ მიიწეოდნენ, ხმას აძლევდნენ მგობარს:

— დასცხე ვანია, იდი ვანია, დასცხე! ბრძოლის შემდეგ ერთმანეთს ღიმილით ხედებოდნენ; ქრილობებს უსინჯავდნენ, გამარჯვებას ულოცავდნენ.

მაგრამ, ამ დილით, მტრის ტყვიამ წააქცია სიცოცხლით საესე ვანია. ვინღა გაამხნევებს ვაეკაცური ხმით მეგობრებს, ვინღა ახარხარდება გაქცეულ გერმანელებს რომ დიანახავს?

ასე ფიქრობდნენ შოთა და მიტრო და განთიადს გულის თრთოლივით ელოდნენ.

დილადრიან იერიში დაიწყო: შურის-
ძიების ეპი დარეკავს.

შუალღმე მოატანა, მაგრამ ბრძოლა
მინც არ სწყდებოდა. მტერი გაათორე-
ბულ წინააღმდეგობას უწყვედა საბჭოთა
ჯარებს. უკან არ იხვედა და ერთი ვაჯი
მიწის დათმობასაც არ აპირებდა. მტერში,
სისხლში და ტალახში ამოსვრილი შოთა
და ფეხში მძიმედ დაქრილი მიტრო სან-
გარში ისხდნენ და მტრის ტანკების მოძ-
რაობას უთვალთვალდებდნენ.

— ხედავ, როგორ ურჩხულივით მოი-
წეეს ის ტანკი?— წამოიძახა შოთამ.

წითელარმიელთა ერთმა ჯგუფმა ამ-
ოდ სცადა მისი შეჩერება. ტანკი კვლავ
წინ მოდიოდა და ავტომატომარჯვებულ
გერმანელებს მოუძღოდა. შოთამ კვლავ
წამოიწია, ბრძოლის ველს გაუხდა და მშვი-
დად თქვა:

— ეკ ტანკი თუ არ შევაჩერეთ და-
მარცხება მოგველის.

— ძნელია... დაიკენესა მიტრომ. — მე
სიარული აღარ შემიძლია, მარტო შენ
რას იხამ?

— უნდა შევაჩერო, უნდა მოვსპო...
ევაკუირი ხმით წამოიძახა შოთამ, მიტ-
რომ მეგობრის თვალებში თავვანწირვის
სურვილი ამოიკითხა.

— დაიკა, ჯერ შორიდან ეცადოთ, —
წამოიძახა მან და სროლა განაგრძო.

— თუ ვაღარჩე, აი ეს წერილი დედა-
ჩემს გაუტყავნე, — ჩურჩულით უპასუხა შო-
თამ, ხელუფარების კონას დაავლო ხე-
ლი და ტანკისაკენ გაიქცა.

— შოთა, შოთა!.. გასძახა მიტრომ და
ფეხზე წამოდგომა სცადა. საშინელმა ტყი-
ვილმა იგი მოკვლილივით დასცა მიწაზე
მან კვლავ წამოიწია: შოთა ტანკისკენ სწრა-
ვად ვარბოდა, ბუჩქებს ევარებოდა; მიტ-
რომ დაინახა, როგორ მიუახლოვდა შო-
თა ტანკს, როგორ ესროლა ხელუფმარა...
ტანკი მინც მოგარუხუნებდა, შოთასკენ
წოწივდა. თავვანწირულმა ჰაბუკმა ღონე
მოიკრიბა, ვეფხევივით ისეუმა და ხელუფმ-

ბარების კონით ხელში ტანკის ქვეშ შე-
ვარდა. ტანკმა იგრილა და აფეთქდა, მისი
მიტროს მეტი აღარაფერი დარჩნის.
დაეცა და გრძობა დაჰკარგა.

გონს რომ მოვიდა და თვალი გაახი-
ლა, ნაცნობი ჯარისკაცები და მედიცი-
ნის და დანიხა, რომლებიც მას კრილო-
ბას უხვევდნენ.

— შოთა! — სუსტი ხმით წამოიძახა მი-
ტრომ და წამოდგა.

მედიცინის დას თვალებზე ცრემლი
მოადგა. ჯარისკაცები უხმოდ იდნენ. მზე
ჩადიოდა, ბრძოლის ველი სღუმდა, მხო-
ლოდ დაქრილთა კენესა და ჯარისკაცთა
შეკავებული სუნთქვა ისმოდა.

— შოთამ თავი გასწირა ჩვენი გამარ-
ჯეებისათვის... — ჩურჩულით თქვა ერთმა
ჯარისკაცმა. მიტრომ უკებ ჯიბეზე მოი-
სვა ხელი, შოთას ბარათი ამოიღო და
ათრთოლებული ხმით წაიკითხა:

„დღეა! შაბათი... სხვანაირად არ შე-
მძღოლა... ხომ გახსოვს, მე გითხარი უკა-
ნასკენილად: ან გმირად დაგიბრუნდები, ან
გმირულად შეეწირავ სიკოცხლეს სამშო-
ბლოს... მაკოცხლე შენს გულში, დედა...“

მღელვარებამ და თვალებზე მოწოლილ-
მა ცრემლმა ხმა წაართვა მიტროს. გაუნ-
ძრევლად, უხმოდ იდნენ ჯარისკაცები.
ისინი გაჰყურებდნენ ჩამავალ მშეს, რომე-
ლიც თბილ სხივებს ჰფენდა დაღუპულ
ბრძოლის ველს.

— დაეკარგეთ შოთა, დაეკარგეთ... მან
შური იძია ვინას სიკვდილისათვის...
ეჰ, რა ბიჭი იყო? — თქვა მიტრომ და
ჯარისკაცებს მიაშტერა.

ყველაზე წინმდგარი გვარდიელი შეირ-
ხა და წამოიძახა:

— ჩვენ ვიკოცხლებთ, მაგრამ თუ სი-
კვდილი მოგვიწევს, მოგვედებით ისე, რო-
გორც მოკვდა კომკავშირელი შოთა გამ-
ცემილი!

მ. მ. შალი
ნახატი ი. სუხიშვილისა

დედუღეთის გზაზე

საქართველო
საბავშვო ჟურნალი

შარშან, აგვისტოში, დედამ გვიბრძოდა: მალე სწავლა დაწყება, თბილისში წასვლის დრო მოახლოვდა, დედუღეთის გადავიდეთ, — ბებია ვინახულობდა. მე და დათუნას გაგვებარდა; ბებიაც ძლიერ გვიყვარს და მგზავრობდა. რომ იცოდეთ რა კარგი გზა არის დედუღეთისაკენ! — მინდვრები, სერები, ყანები და წყაროები... დედამ უთენია გაგვადიდა, ცოტახანს ასე პირდაუხებლად ვიარეთ და სოფლის ბოლოს წყაროსთან შევივსეთ. ყინულივით ცივ წყალში პირი დავიბანეთ, მოგვშივნოდა, ვისაუხმეთ და გზა განვაგრძეთ.

აღმართი რომ ავიარეთ, სერზე გადავდექით და წინ ისევ ვრცელი მინდვრები გადაიშალნენ.

უპ, შენ გენაცვალე! იცი რა ყოფილა ადრე ადგომა?! სულ არ გინდა დაისვენო, გინდა ასე დაუსრულებლად იარო. ოღონდ მალიმალ გშვიდება!

ბოლოს, გორაკზე, ბემოს სოფელიც გამოჩნდა, ადრიაანდ მივიდოდით დედუღეთს, მაგრამ შეგვაგვიანდა: შხის ამოსვლას ვუყურეთ, ძველი ციხის ნანგრევთანაც გაგვანერა დედამ და გვიამბო იმ ციხესთან თურქის ჯარის დამარცხების ამბავი. მერე, უცებ ამინდი შეიცვალა მოიდრუბლა, და სოფელთან სიმინდებში რომ ვავედით, ისეთი წვიმა მოვიარდა, რომ კინაღამ თან წაგვიღო. გზაზე მღვრიე ნიაღვრები მოჩხრიალებდნენ.

— გაიქცეთ! — თქვა დათუნამ, მაგრამ ტრიად მინდორზე ვიყავით და სად გავიღწევედით წვიმას. დედამ სიმინდებში გადაუხვია და ყვარით დახურულ ფარდულში სირბილით შეგვიძღვა.

მივიხედ-მოვიხედეთ: მშვენიერი ფარდულია. გარეთ სიმინდის ლურჯ ღეროებზე შხაპუნობს წვიმა, შიგნით სიმშრალეა, აგერ, ჯერ კიდევ ჩაუშქრალ ნაკვერჩხლებზე ყვარში ჩამოპარული წვიმის წვეთები ეცემა და შიშინებს.

— უპ, რა ტაროებია! — თქვა დათუნამ, სული რომ მოვიტყვიო.

— მართლაც რომ კარგი სიმინდია, ასეთი სიმინდი ზემოთ არსად შეგვხვებოდა, — დაემოწმა დედა.

მარცხარე გაგვხედ სიმინდს, მე ხომ პატარა ვარ და წელამდეც ვერ მომწვდებოდა, ამ სიმინდს კი თითის წვერზეც რომ შევმდგარიყავი ტარომდეც ვერ შევწვდებოდი.

ფარდულიდან ყანას გავცქეროდით და ცეცხლთან ვიშრობდით სველ ტანსაცმელს. დათუნამ ნაკვერჩხლებს იქვე დაყრილი ფიჩხი წაუმატა და მალე ცეცხლი ააბრიალა.

— ეს ალბათ მეველეს დარჩა ჩაუქრობელი, — თქვა დედამ. თურმე მეველეები

ღამიამობითაც დარაჯობენ სიმინდს და ცეცხლსაც ანთებენ, რომ დათვა და მან-
ვა ყანა არ გააფუჭოს.

გადაღებას არ აპირებდა, დედა ფარ-
დულის ბოძთან იდგა და სიმინდს გასცქე-
როდა. დამიძახა და ერთი მაღალი სიმინ-
დი დამანახა: მკლავის სისხო ხუთი ტარო
ჰქონდა; ხუთივე თავდაღმა დაკიდებული.

—საოცარია,—თქვა დედამ,—მიწა ერ-
თთა, ყანები ყველა დედულეთის კოლმე-
ურნობისა არის და ასეთი კარგი სიმინ-
დი არსად შეგვეხვედრია.

უცებ ფარდულში ვილაც შემოშლა-
გუნდა ჭყაბაყუბით. მოებრუნდით და —
ჩეენი დათუნა; დაურჩევია, თავები კოხ-
ტად წაუტეხია და მყარდხედ მიხუტებუ-
ლი შოაქეს ოქროსფრად კბილდაკრეკილი
ტაროები.

დედა განრისხდა:

—ეგ რა ჰქენი ბიჭო!

—არადერი, მერე რა...

—როგორ თუ მერე რა... შენი დათე-
სილია თუ გათოხნილი! მაგას ხომ პატ-
რონი ჰყავს, ეგ ხომ სოფლისაა!..

დათუნა თავჩაქინდრული იდგა. გადა-
საყრდ აღ ველარ გაიმეტა მსხვილი, ლა-
მან-ლამაზი ტაროები—ფრთხილად დაა-
ლაგა მშრალ ფიჩხზე და განზე გადგა.

დედა ნაწყენი იყო, ძლიერ ნაწყენი.

ისევ წვიმდა. დედა ოდნავ რომ დამ-
შვიდდა, დათუნას უთხრა:

—ერთი, ახლა მოვიდოდეს მეველე და
დაგაბატომრებდეს!

ესა თქვა და თითქოს მიწიდან ამოვი-
დაო, ფარდულის წინ მაღალი სიმინდები
შეირხნენ და მუხლამდე შარფლისტოტებ-
აკარწახებული, ულუვაშიანი კაცი მოგვე-
სალმა.

ორლულიანი სანადირო თოფი ფარ-
დულის კუთხეში მიაყუდა, თან ჩანთაზე
ახირხლული ხუთიოდე მოკლული მწყერი
ლურსმანზე ჩამოჰკიდა და მასპინძელივით
მოიბოდიშა:

—ბოდიში თქვენთან, სკამები არ გვაქვს
და აგერ, ამ ქვებზე მაინც ჩამომსბდა-
რიყავით.

ეს იყო მეველე. დათუნა გაფითრდა.

—სადაური ბრძანდებით, ვისთან მიბრ-
ძანდებით,—გამოჰკითხა დედას მეველემ.
მერე, ფიჩხის დამატება დააპირა ცეცხლ-
ზე და დარჩეული ტაროები რომ დაინა-
ხა, წარბი შეიკრა:

—ეს ვერ გიქნია კარგი! შენი ოინი
იქნება,—უთხრა ეკვით დათუნას.—არა,
რალა კომკავშირული რგოლის ნაკვეთზე
მოსტეხე, ხომ ხედავ, რომ სარეკორდო
მოსავლის ყანაა...

დაუნამ კი არა, მეც არ ვიცი კარ-
გად, რა არის სარეკორდო მოსავლის ნა-
კვეთი, დათუნა კი პირველ კლასშია და
მაშასადამე ორი წლით ჩემზე უმკროსი.
მეველე ნაწყენი იყო ჩვენზე, მაგრამ მალე
გაუარა წყენამ, ოთხივენი დიდ ქვებზე ჩა-
მოვსხედით შუაცეცხლის გარშემო და
ტაროების ტაცა-ტუცუში და წვიმის შხა-
პუნში გვიცვებოდა მეველე:

—სარეკორდო მოსავალი იმას ნიშ-
ნავს, რომ სამოცდაათი ცენტნერი სიმინ-
დი მოიყვანო ერთ ჰექტარზე. მერე, იცით
რამდენია სამოცდაათი ცენტნერი?! ადვი-
ლი საქმე არ გვეგონათ,—ხუთ წელიწადს
გვეყოფა სარჩოდ ოთხივეს... არა, სარე-
კორდო ნაკვეთზე როგორ მოსტესს კაცი
ტაროს! ერთი მარცვალიც რომ დააკლ-
დეს სამოცდაათ ცენტნერს, შრომისგმირო-
ბას დაკარგავს სილოვან დაეთაია!

—სილოვან დაეთაია ვინდაა?—იკით-
ხა დათუნამ.

—კომკავშირული რგოლის ხელმძღვანელია! რა ბიჭია რომ იცოდეთ! ნამდვილი კომკავშირელია, ნამდვილი: შრომისმოყვარე, დაუშარელი და ზრდილობიანი. დღედღამე თავს დასტრიალებს ყანას, სულ კომკავშირელები ჰყავს რგოლში...

მერე უცებ ფეხზე წამოდგა და ხელი გაიშვირა გზისკენ.

— აი, მოდიან კიდევ!...

გზაზე შეიდი თუ რვა ახალგაზრდა მორბოდა: მხრებზე თოხები და ბარები გაედოთ, შარვლის ტოტები აეკარწყებინათ და ნიაღვარში თავდაუზოგავად მოსტოპავდნენ.

გავლით მოგვესალმნენ, ყანაში შევარდნენ და მოუსვენს თოხები. მოხუცი მეველე წვერულვაშზე ტელს ისვამდა და თავმოწონებით გვიხსნიდა:

— ამ თვეში დიდი წვიმობაა. ზემეტე არც წვიმა ვარგა სიმინდისათვის და არც მზე. წყალსაწრეტებს აკეთებენ ბიჭები; კვლები გაჰყავთ ყანიდან დაღმართისაკენ. შეხედეთ, როგორ მიწხრიალებს ზემეტე წყალი!.. ყანაში თუ გაჩერდა დაალბობს სიმინდს.

ნახევარი საათის შემდეგ წვიმამ იკლო. შარავნაზე კოლმეურნეობის დიდმა ავტომანქანამ ჩამოიარა. შოფერმა კომკავშირული რგოლის ბიჭები რომ დაინახა, მანქანა გააჩერა. ბიჭებმა სამუშაო მოათავეს, ჩვენც ვისარგებლეთ შემთხვევით და მანქანაში ჩავსხედით.

წვიმამ გადაიღო. ისევ მზე გამოიწვერა. რა კარგები არიან კომკავშირული ბიჭები. თავითფეხებამდე გალუმპულებს ორთქლი ასდიოდათ, მაინც მღეროდნენ. მოსახვევებში, მანქანის სველ ძარზე შიშველი ფეხები უსხლტებოდათ, — ეცემოდნენ, იცინოდნენ, მაინც ფეხზე დგებოდნენ და ისევ მღეროდნენ.

ბებიკოს კალო-კართან მანქანა-გაეჩერებინეთ. ერთი მათგანი შევეტრებინი და სანდომიანი ჭაბუკი შეგვეშველავდა. დათუნა ჩამოგვეყვანა მანქანიდან, მოგვეფერა და დათუნას წყიფე, სკალოო მსხალიც აჩუქა. დათუნამ მადლობის თქმაც ვეღარ მოახერხა, ისე ჩუმად აათავლიერა.

* * *

მას შემდეგ, რამდენიმე თვემ გაიარა. ჩვენ უკვე თბილისში ვიყავით, სკოლაში დავდიოდით. ერთ დღეს, ნასადილევს მამამ გაზეთი გაშალა, დაგვიძახა და ახალ ამბებზე გვესაუბრა. ბოლოს, გაზეთში დაბეჭდილი, შრომის გმირების სურათები გვაჩვენა; ერთერთ სურათს ქვეშ ეწერა:

სოციალისტური შრომის
გმირი

სილოვან დავითაია.

— ეს ხომ ის ძიაა, — გამოიყვირა დათუნამ, — დედულეთის მანქანიდან ჩამოვლაზე რომ გვიშველა, მე რომ... აი, მსხალი რომ მაჭამა...

დღესაც დავუძახეთ და მამას მოუყევით დედულეთის აზახედ იმ აედარში ნახული და გამოვლილი.

იმ საღამოს დათუნა დიდხანს წერდა. გვიან ჩაეძინა და მაგიდაზე დარჩა კონვერტში ჩადებული უმისამართო წერილი.

შიგ ეწერა:

ჰბიძია სილოვან! ყოველდღე ვეძებდი შენს სურათს გაზეთში და ძლიერ ვდარდობდი ამდენ ხანს რომ ვერ ვნახე. ვფიქრობდი: ვაი თუ მე რომ ტაროები შევეუბამე, სწორედ ის ტაროები დააკლდა მეთქი. მეველემ თქვა: ერთი მარცვალიც რომ დააკლდეს სამოცდაათ ცენტნერს, შრომის გმირობას დაჰკარგავსო...

გალოცავ გამარჯვებებს.
ძაბატიე, ბიძია სილოვან, ტაროები
რომ მოგიტეხე ყანაში...

გწერს დათუნაჲ.

წერილი დედულეთის გავგზავნეთ, რამ-
დენიმე დღის შემდეგ პასუხს კვითხულო-
ბლით:

„ჩემო დათუნო! მართალია, ტაროები
დაგიტეხია ჩვენი კომკავშირული რგოლის
ყანაში, მაგრამ ჩვენ მაინც გავიმარჯვეთ
და სამოცდაათი ცენტნერის ნაცვლად

ოთხმოცი ცენტნერი მივიღეთ პექტარი-
დან. შენ კი მაინც კარგი ბიჭი ყოფილ-
ხარ, რადგან ჩვენს ყანაზე ფიჭობდურ და
ჩვენი გამარჯვებითა ხარ გახარებულნი
ისწავლე კარგად. გიყვარდეს ცოდნა
და შრომა.

მოკითხეას ვითვლიან ჩვენი ახალგაზრ-
დული რგოლის კომკავშირელები.

შენი სილოვანი“.

მურმან ლუბანიძე

ნახატები ი. გაბაშვილისა

2054

კომკავშირელი

დიდს, პატარას, ყველას უყვარს
უძახიან კომკავშირელს,—
ვერაფერი დაალონებს,
ვერაფერი შეაშინებს.
მონინავე სტუდენტია,
მონინავე მშენებელი,
მუდამ სხეულის მისაბაძი,
მუდამ შეუსვენებელი.

ნამი რაა, ნამიც არ სურს
უსაქმურად დაკარგული,
უყვარს გარჯა—წინსვლის წყარო,
წივნი—ცოდნის ნაკადული.
შენც პატარავ, მისი ცეცა ხარ,—
კომკავშირის მომავალი,
ყური უგდე მშობლის რჩევას,
ნუ იქნები ონავარი,

და როდესაც გახვალ უკვე
შენ, ცხოვრების დიად გზასთან,
ყველა გულით შეგიყვარებს
კომკავშირელ ახალგაზრდას.

იოსებ ნონაშვილი

მ ა ს წ ა ვ დ ე ბ ე დ ი

ქარბუქიან ლამეში დაზვერვიდან ვბრუნდებოდით. დანაღმულ ადგილს წავეწყვდიო, ჩემი სამი ამხანაგი ნაღმმა დაუღლიათა.

მარტო დავრჩი. ბევრი ვიარე, უცნობ სოფელს მივადექი და მაშინ დავრწმუნდი, რომ გზა ამერია.

წინ ფრთხილად მივიწვედი. ერთი ქობიდან სინათლე გამოდიოდა: ფანჯარაში შევიხედე. გერმანელები ვაზმ-მობდნენ.

— შესდექ! — მომესმა გერმანულად. ორი კაცი მიახლოვდებოდა. ავტომატი ვესროლე და გავიქეცი, იმათაც მესროლეს. ჩემს თავთან რამდენჯერმე გაისი-სინა ტყვიამ.

ღობეზე გადავქვერი, გრძელ, დაბალ შენობას ამოვეფარე. ქულა გერმანელებით აივსო, გამორბოდნენ და ისროდნენ. ჩოჩქოლი რომ მიწყდა, გადავწყვიტე ტყისათვის შემეფარებინა თავი, მაგრამ მარცხენა მუხლმა მილაღატა, მივხვდი — დაჭრილი ვიყავი.

ერთ სახლს გარშემო მოვეუარე, როგორც ექნა, კარები მოვნახე, მზრით მივაწვექი. კარი გაიღო და შევედი.

* * *

გათენდა. სახლი დავადვალეირე. პატარა და ღრიდ ოთახისაგან შესდგებოდა.

პატარა ოთახის კუთხეში მივეჯექი. მზე ამოვიდა, მისი თბილი სხივი ფანჯარაში შემოიკრა, სახეზე მომეფინა და ჩაეთვლიმე.

ახლგაზრდა ქალმა გამომადიქა, ავტომატს ვტაცე ხელი.

— დაჭრილი ხართ, ამხანაგო წითელ-არმიელო? — მკითხა მან და გასისხლიანებულ ფეხს დააცქერდა.

— დიახ.
— აბა, კრილობა მიჩვენეთ, წინათ ექიმის თანაშემწედ მიმუშავია, მესმის ეს საქმე.

— თქვენ, ვინა ხართ? — შევეკითხე.
— სკოლის გამგეც, მასწავლებელიც. მენდეთ, კომკავშირელი ვარ!

— მჯერა, მაგრამ ამ სოფელში ხომ გერმანელები არიან?

ქალს გაეღიმა:

— ემუშაობთ, ამხანაგო წითელარმიელო!.. ღამე თქვენ ისროლეთ ავტომატი?

— მეც ვისროლე, გერმანელებმაც.

მის ღამაზე სახეზე შეწუხება გამოიხატა; მეორე ოთახიდან ბავშვების ჟრიაშული ისმოდა, მოსწავლეები მოსულიყვნენ.

— სად დავმალეთ, რა გქნა? დღეს მთელ სოფელს ააწიოკებენ; გერმანელების ოფიცერი მოგიკლავთ. ალბად საქმბრად აქაც მოვლენ...

ჭრილობა შემიხვია, მერე ჩაფიქრდა:

— ბავშვებს გავაფრთხილებ, - თავისთვის ჩილაპარაკა და კარი გააღო.

მცირე ხნის შემდეგ გაღიმიებული შემოვიდა.

— მომყვით ამხანაგო. სიარული შეგიძლიათ?

კოკლობით ავედევნე. ბავშვებით სავსე ოთახში შევედი.

ბავშვები გარს შემომეხვივნენ. განზე იდგა პატარა, ლურჯთვალებიანი, ოქროსფერთმიანი გოგონა და ცრემლით სავსე თვალებით შემომცქეროდა. თავზე ხელი გადაეუსვი; მსხვილი ცრემლები დაეკიდა წამწამებზე, პაწაწინა ხელები ჩამავლო სახელოში, მომეკრო.

— გუშინწინ გერმანელებმა მამა დაუხვრიტეს, — ამოიოხრა მასწავლებელმა. გოგონას აკოცა, მერე ფანჯარაში გაიხედა და გაფთხრდა.

— გერმანელები მოდიან, იჩქარეთ! კედლის ლუმელთან იატაკს ორი მოკლე ფიცარი ჰქონდა აგლეჯილი. იქ მიმიყვანა.

— ჩაეშეთ, შიგ საარდაფია, — ჩურჩულით წარმოსთქვა მასწავლებელმა და ოდნავ მიბიძგა.

ფიცრებს შორის ძლივს ჩაეიტანე სხეული. საბეჭორფლიანმა, გამხდარმა ბიჭუნამ ოთახის კუთხიდან ფარდაგი მოათრია, ისე გაშალა, რომ სარდაფში ჩასასვლელი დაჰფარა. ჩამოხველა. უცებ, მძიმე ფეხის ქვეშ აჭრიალდა იატაკი.

„გერმანელია“ — გაფიქრებდა და სულგანაბული ვუსმენდი ფეხის ხმას. ფეხის ხმა მიხბლოკდებოდა, გულირ გამალებით მიცემდა.

„უწარმოლველად არ დაენებდები, მაგრამ მასწავლებელსა და მოწაფეებზე ხომ შეურს იძიებენ!“ — ეფიქრობდი გულისტკივილით.

გარკვევით გავიგონე გერმანელის ხმა-მაღალი ლაპარაკი. დროდადრო იატაკს ფეხს ურტყამდა, მასწავლებელს თუ ემუქრებოდა.

გერმანელი გაჩუმდა. რამდენიმე წუთით დუმილი გამეფდა. მერე ბავშვები ჩუმად აღაპარაკდნენ და კვლავ დუმილი ჩამოვარდა.

მასწავლებელმა აჰქეცა ფარდაგი და ჩემსკენ დაიხარა:

— გერმანელი წავიდნენ, სარდაფში იყავით, ნუ ამოხვალთ. შეცდებივით დაძრწიან, თქვენს კვალს ეძებენ! — თქვა და პალტოები ჩამოჰყარა, ქალაღში გახვეული რალაც საგნებიც მომაწოდა.

— ეს რა არის? — შევეკითხე მასწავლებელს.

— ბავშვებმა დასტოვეს, პალტოები და საუზმე — ძიას გადაეცითო. პალტოები დაიხუროს, რომ არ შესცივდეს, საუზმე მიირთვას, მშვიერი იქნებაო. ერთი მათგანი შორს ცხოვრობს, მეშინია არ გაცივდეს, გარეთ საოკრად ჰყინავს... ნახვამდის, ამხანაგო...

ფარდაგი ისევ გაშალა. საბეჭორფლიანმა ჩამოხველა.

* * *

ჩემს ირგვლივ ვირთავები დარბოდნენ. პალტოებში გავეწვიე და ძილს თავი მივეცი.

გამომეღვიძა. ბნელოდა; სინათლე მომენატრა, წყურვილიც მაწუხებდა.

„ამოვალ, თუ ღამეა ტუისაკენ გავწევირამდენი ღამე და დღე უნდა გავატარო ამ ჯურღმულში?“

იატაკის ფიცრების პრიალმა შემაკრთო. რამდენიმე კაცი სწორედ ღუმელისაკენ, სარდაფში ჩასასვლელისაკენ მოდიოდა ჩქარი ნაბიჯით.

— ფარდაგი გადასწიე! — ბოხი ხმით მიმართა ერთმა მეორეს:

„მომაგნეს! გამცეს... ტყე ახლოა, სჯობდა გავტყუულიყავი, ფეხი არც თუ ისე მტკიავა“... — გაფიქრებდა და ატუომატს თითები მოვეუქირე.

— ამოდი! — ბოხი ხმით ჩამომძახა მამაკაცმა და ფარდაგი ასწია.

„ვერ მომატყუებთ“ — გაფიქრებდა.

— ხომ არ გარდაიცვალა? ჩავიდეთ, ენახოთ, — თქვა კვლავ იმ მამაკაცმა.

— ამხანაგო წითელარმიელო, სოფელი ჩვენებმა დიკავეს, ამოდი! — უცინი მასწავლებლის ხმა.

გახარებული, კოკლობით მიველ იმ ადგილთან საიდანაც შეუქი ჩამოდრიდა; ფიცრებს შორის თავი ამოკვავი.

მართლაც, რამდენიმე წითელარმიელს გახარებული ბავშვები შემოჰხვევოდნენ, ხოლო, შევეგრემანი ლეიტენანტი მასწავლებელ ქალს ღიმილით ართმევედა ხელს.

ანდრო ლომიძე
ნახატები შალვა ცხადაძისა

უფროსი მეგობარი

პატარა ვანო ოთახში საწერ მაგიდასთან იჯდა და გაკვეთილს სწავლობდა. უცებ აივნიდან მძიმე ნაბიჯის ხმა შემოესმა. ვანო გაკვირვებული წამოხტა. არავის ელოდა. დედა და მამა სამსახურში იყვნენ წასული.

„ნეტავ ვინ არის?“ გაიფიქრა მან და ფანჯრიდან გაიხედა.

კარს ხურჯინწამოკიდებული, გრძელწვერა მოხუცი მოადგა.

— პაპა მიხა! პაპა მიხა! — სიხარულით წამოიძახა ვანომ და სტუმარს კარი გაუღო.

სტუმარი კენესით შემოვიდა სახლში, მძიმე ხურჯინი კუთხეში დაუშვა, ტახტისკენ ბარბაცით წავიდა და ჩამოჯდა. ვანომ მისაგებებლად გაშლილი მკლავები დაბლა ჩამოუშვა და მოხუცის შეწუხებულ სახეს მიაჩერდა.

— შვილო, ქალაქში ავადმყოფობამ ჩამომიყვანა, ფეხზე ვეღარ ვდგები, წადი დედას დაუძახე! — კენესით თქვა მოხუცმა, ტახტზე მიწვა და თვალები დახუჭა.

ვანოს შეეშინდა, თვალებზე ცრემლი მოადგა. ვაი თუ საყვარელ პაპას რამე დაემართოს, ვაი თუ ველარაფერი უშველონ? კოცნაც კი ვერ მოასწრო...

კუთხეში მიგდებულ სავსე ხურჯინს ირიბად გადახედა, კარი გამოაღო და დედის სამსახურისკენ მოჰკურცხლა.

აგერ იმ გადასასვლელებზე უნდა გადავიდეს, მერე ჩაუხვევს, და დედაც ხომ იქვე მსახურობს. ქუჩაში ტრამვაის ხმაურია, მანქანები მიჰქრიან, აუარებელი ხალხი მიდი-მოდი. მირბის ვანო, გამვლელებს ფეხებში ედება, ხან ვის დაეჯახება, ხან ვის.

მაგრამ რა იქნა ის ნაცნობი გადასასვლელი? ველარც ის ჩასახვევი იპოვნა. შეჩერდა, ცრემლი მოადგა.

პაპა კი ვინ იცის რა დღეშია ახლა, ვინ იცის?

ვილაც მოზრდილი ბიჭი დაეჯახა ვანოს.

— რას გაჩერებულხარ შუა ქუჩაში! — დასკუივლა მან, კისერში ხელი ჩასკიდა, მერე ნაბდის ქუდი მოჰხალა და ფეხით გააბურთავა. ვანო ქუდს დაედევნა, ფეხებში ჩაუვარდა ბიქს, მაინც ვერ წაართვა ქუდი. ფეხბურთელივით ატყუებდა აბეზარი ბიჭი საწყალ ვანოს, ხან ერთ მხარეს გააქანებდა ქუდს, ხან მეორე

მხარეს. ვანო ტიროდა, ქუჩაში შეკრებილი ბიჭები იცინოდნენ.

უცებ საიდანღაც მეორე მოზრდილი ბიჭი გაჩნდა, ცელქ ბიჭს ხელი წაავლო, ქუდი წაართვა და შესძახა:

— ცუდლულტო, შენს საქციელს მაინც არ იშლი? ხვალ სკოლაში ხომ მოხვალ! მოიცა, მე გაჩვენებ, როგორ უნდა პატარების დაჩაგვრა! ვანომ მადლოიერი თვალით შეხედა მხსნელს. უცნობმა ბიჭმა ვანოს თავზე ქუდი დაახურა, ცრემლები მოსწმინდა, დაიხარა და თანაგრძნობით კითხა:

— სად მიდიხარ ბიჭუნავ?
— დედასთან, სამსახურში... გზა დავკარგე... პაპა ავად არის. — გულამოსკენით წამოიძახა ვანომ.

— სად მსახურობს დედაშენი, რომელ ქუჩაზე? მიგიყვან, ნუ გეშინია, — გაამხნევა უცნობმა ვანო.

— აბრეშუმს რომ ჰქვიავენ იმ სამსახურში! — წამოიძახა ვანომ — მცირე ხნის ფიქრის შემდეგ.

— ვიცი, წამოდი წაგიყვან. უცნობმა ბიჭმა ხელი მოჰკიდა ვანოს და წაიყვანა.

„ვინ არის ნეტავ ეს კეთილი ბიჭი? რაღაც ნიშანი აქვს გაკეთებული, ნეტავ რა ნიშანია!“ — გაიფიქრა ვანომ და უცნობის მკერდს ახედა. დიდ შენობას მიაღვინენ, ფანჯრებიდან მანქანების გრიალი ისმოდა. ვანოს თვალები გაუბრწყინდა.

— ახლა კი ვიცი გზა. მე თვითონ წავალ.

— არა, დედას უნდა ჩაგაზარო! — უპასუხა უცნობმა და წინ გაუძღვა.

დედას თან შეეშინდა, თან გაუკვირდა უცნობი ბიჭისა და ვანოს დანახვა. ვანომ სხაპასუხით უამბო ყველაფერი. მათ მადლობა გადაუხადეს უცნობ ყმაწვილს და შინისკენ გაეშურნენ.

— დედა, რა ნიშანი ჰქონდა იმ ბიჭს მკერდზე? — კითხა ვანომ დედას.

— შვილო, იმ ვაქს კომკავშირის ნიშანი ეკეთა: ახალგაზრდა ლენინელია... ყველა ზრდილი და წესიერი ახალგაზრდა კომკავშირელია!

ვანო გაჩუმდა, დედას მხარდამხარ მისდევდა და ფიქრობდა:

„კომკავშირელები კარგი ბიჭები ყოფილან. მეც რომ გავიზრდები კომკავშირელი გავხდები. ეს ბიჭი რომ არ შემხვედროდა, ვინ იცის სად გაფრინდებოდა ჩემი ნაბღის ქუდი, ვინ იცის რა დაემართებოდა ჩემს საყვარელ პაპას...“

ახლა კი დედა ექიმს მოიყვანს, ექიმი წამალს გამოსწერს და პაპას მოარჩენს. პაპა იმ ხურჯინს გახსნის, წელან კუთხეში რომ მიაგდო; ვინ იცის ბებომ რა არ გამომიგზავნა?!

მიწამი შაბაპაშვილი

ეს არის ჩემი ოცნება...

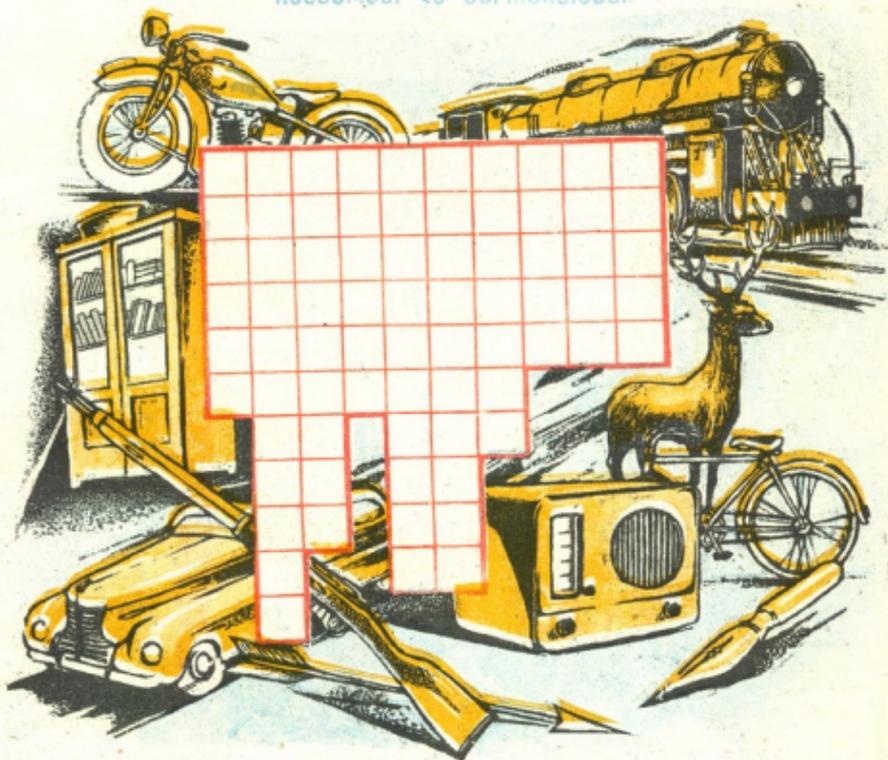
ჩემი პატარა გულისა
არის ოცნება პირველი;
მსურს გავხდე ქვეყნის ერთგული,
მედგარი კომკავშირელი.

მსურს მხარში ვედგე პარტიას,
ნიშანი მკერდს მიმშვენებდეს,
მეც კომკავშირელს შეძახდნენ —
მზე-კომუნიზმის მშენებელს.

სწავლაში ვიყო პირველი,
შრომაშიც ვიყო პირველი,
სამშობლოს საზღვრებს ვიცავდე,
ისე, ვით კომკავშირელი.

გ ა ს ა რ თ ო ბ ი

ჩასწავრეთ და ამოიკითხეთ

ბავშვებო! ამ უჯრედებში, შე-
ვიდნ ქვევით, ჩასწავრეთ აქ დასა-
ტული სვანების და ცხოველის სვა-
სელები, ისე რომ ჰირველ სტრი-

ქონში, სივანესე ამოიკითხოთ ის,
რისადმიც მიძღვნილია ჩვენი ჟურ-
ნალის ეს ნომერი.

პასუხისმგებელი რედაქტორი **რ. მარკიანი**
სარედაქციო კოლეჯია: **ბრ. პაპიძე, აკ. ბარჯანაძე, ი. გრიშაშვილი, თ. თვაინიშვილი, მკე. მკეპელიძე, ი. სიხარულიძე, ნ. უნაშვილი, შ. სხალაძე.**

უცის პირველი გვერდის მხატვრობა შესრულებულია **რ. სტურუას მიერ**

ხელნაწერები ავტორებს არ უბრუნდება!

ДИЛА ежемесячный детский журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ № 10. 1948 г.

გამომცემლობა „კომუნისტი“. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ლენინის ქ. № 28. 1 სათი. ტელ. 3-81-85

გამომცემლობის შეჯ. № 92 სტამბის შეჯ. № 1398/1788 ტირაჟი 7000 უღ 14912 შპანი 5 მან.

ტექსტი ამუშავებულია ლ. პ. ბერაძის სახელობის პოლიგრაფიკომბინატ „კომუნისტის“ სტამბაში. გერანდი დანტეფაძისა ოცეტის სისტემის მანქანაზე „ხარია ვოსტოკას“ სტამბაში, თბილისი რესთაველის პროსპ. № 42

ქ ა რ ხ ა ნ ა შ ი

ექსკურსიაზე ვიყავით
 გუშინწინ ამხანაგები,
 ვნახეთ ღამაში ქარხანა
 რკინა-ბეტონით ნაგები.
 ძია ინჟინრის სიტყვები
 ხმაურში ძლივსლა ისმოდა:
 ბრუნავდა დიდი ბორბალი,
 ირგვლივ ნაპერწკლებს ისროდა.
 ბორბლებზე შემოხვეული
 მისრიალებდნენ ლვედები,
 დაზგებთან იდგნენ მუშები
 გადალულიდი მკერდებით.

თავდაღებულად შრომობენ
 ჩვენი სამშობლოს შვილები,
 მათ შორის უკეთესები
 არიან კომკავშირელები.
 მუშებში ნახა გოგიამ —
 ძმა იდგა ტყავის ხაღათით,
 სტახანოველი ყოფილა
 და მონინავე ხარატი.
 მე წავეკითხე, ეწერა
 დაზგასთან მიკრულ ფიცარზე:
 «დღეში ხუთ ნორმას ასრულებს
 კომკავშირელი ცინცაძე».